

Persbericht

PB08-037
16 mei 2008
9.30 uur

Uitgaven aan zorg stijgen met 5,1 procent

- Stijging uitgaven aan ziekenhuiszorg en specialistenpraktijken
- Bovengemiddelde stijging uitgaven aan huisartsen, tandartsen en fysiotherapeuten
- Steeds duurdere geneesmiddelen
- Beperkte toename uitgaven aan gehandicaptenzorg
- Zeer sterke stijging uitgaven aan kinderopvang via gastouderbureaus
- Aandeel zorguitgaven in Bruto Binnenlands Product stabiel

In 2007 waren de uitgaven aan de zorg, gezondheids- en welzijnszorg tezamen, 74 miljard euro, 5,1 procent meer dan in 2006. In de periode 2004-2006 stegen de zorguitgaven jaarlijks tussen de 3 en 4 procent. In de periode 1998-2003 lag de stijging gemiddeld op 9 procent. De loonkosten van de zorginstellingen namen in 2007 toe. Verder was er sprake van een toenemende vraag naar duurdere vormen van huisartsenzorg en steeg het beroep op fysiotherapeutische zorg en de kinderopvang. Dit blijkt uit nieuwe cijfers van het CBS.

Aan ziekenhuiszorg en specialistenpraktijken is 4,3 procent meer uitgegeven dan in 2006. De jaren daarvoor was de toename respectievelijk 3,8 en 3,5 procent. In afwijking van eerdere publicaties over de ziekenhuiszorg zijn in de nu gepresenteerde cijfers de effecten van de overfinanciering van de ziekenhuiszorg in 2005, 2006 en 2007 buiten beschouwing gelaten. Deze overfinanciering heeft te maken met de introductie van de Diagnose Behandel Combinaties (DBC's) in 2005.

De uitgaven aan huisartsenpraktijken zijn in 2007 met 6,5 procent gestegen. Dit komt vooral door een toename van het aantal langdurige consulten en visites en het uitvoeren van meer verrichtingen. Ook de uitgaven aan fysiotherapeutenpraktijken stegen aanzienlijk, 10,9 procent. Bij de tandartsenpraktijken is sprake van een stijging van de uitgaven met 9,1 procent. De zorg verleend op basis van aanvullende verzekeringen nam bij beide categorieën fors toe.

De uitgaven aan via apotheken verstrekte geneesmiddelen zijn met 6,8 procent toegenomen. In 2006 was de toename 2,2 procent. Uit diverse bronnen is bekend dat het aantal voorschriften verder is gegroeid en dat goedkopere geneesmiddelen steeds meer worden vervangen door kwalitatief

betere, maar duurdere geneesmiddelen. Daarnaast is sprake van een voortgaande verschuiving van de zorg vanuit het ziekenhuis naar de thuissituatie. Ook zijn eind 2007 geneesmiddelen op voorraad ingekocht met het oog op de invoering van het verplichte eigen risico in de basisverzekering.

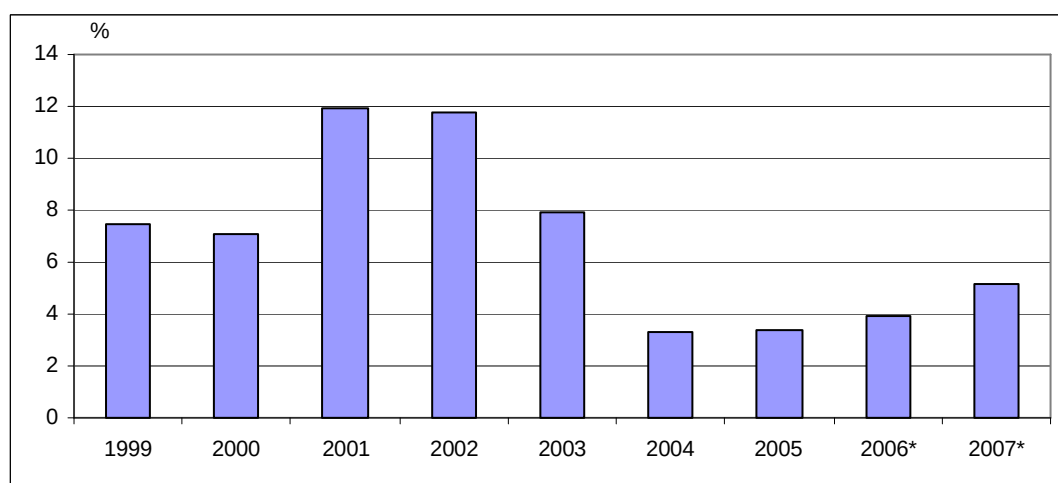
De uitgaven aan gehandicaptenzorg laten een stijging zien van 2,7 procent. Dit cijfer is neerwaarts beïnvloed door een daling van de uitgaven aan voorzieningen voor gehandicapten op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (woon- en vervoersvoorzieningen, rolstoelen) met ongeveer 10 procent. Aan ouderenzorg is ruim 5 procent meer besteed.

Zoals al eerder gepubliceerd zijn de uitgaven aan kinderopvang in 2007 aanzienlijk gestegen. Doordat kinderopvang voor ouders goedkoper is geworden, steeg het gebruik van dagopvang en buitenschoolse opvang sterk. Vooral de uitgaven aan kinderopvang via gastouderbureaus zijn zeer sterk gestegen.

Het aandeel van de zorguitgaven in het BBP bedraagt 13,2 procent in 2007. In de periode 1998-2003 steeg dit aandeel van 11,3 naar 13,3 procent. Sindsdien ligt dit percentage op ruim 13 procent.

In 2007 bedroegen de uitgaven per hoofd van de bevolking 4520 euro, tegen 4308 euro in 2006 en 2599 euro in 1998.

Zorguitgaven (mutatie t.o.v. jaar eerder)

**) voorlopige cijfers.*

Bron: CBS.

Technische toelichting

In afwijking van eerdere persberichten omvatten de nu gepubliceerde cijfers van de Zorgrekeningen het volledige terrein van de gezondheids- en welzijnszorg. Onderdelen die tot nu toe ontbraken betroffen in het bijzonder delen van de welzijnszorg zoals het jeugd- en jongerenwerk, het ouderenwerk, het sociaal-cultureel werk en de asielzoekerscentra. Daarnaast ontbraken enige ondersteunende activiteiten op het zorgterrein, waaronder voorzieningen uit hoofde van de Wet Voorzieningen Gehandicapten en de reïntegratiebedrijven. Ten slotte zijn er in de afgelopen jaren nieuwe instituten bijgekomen, zoals het Nederlands Vaccin Instituut en de Voedsel en Waren Autoriteit.

Deze terreindekking wijkt af van die van het Ministerie van VWS. Het Ministerie van VWS bakent de zorgkosten af in termen van ministeriële verantwoordelijkheid. Centraal daarin staan begrotingsgefinancierde uitgaven, bijvoorbeeld op het terrein van de programmatische preventie, en het Budgettair Kader Zorg (BKZ) dat de zorg omvat die uit de collectieve premies wordt gefinancierd. Daarbuiten vallen bijvoorbeeld de kosten van gemeentelijke gezondheidsdiensten, arbodiensten, praktijken voor alternatieve gezondheidszorg en kinderopvangcentra, evenals de uitgaven aan zorg die via aanvullende verzekeringen worden gedekt.

In 2005 zijn de Diagnose Behandel Combinaties (DBC's) ingevoerd in de medisch-specialistische zorg. De overgang op de nieuwe DBC-systematiek is onder meer gepaard gegaan met een aanzienlijke overfinanciering (feitelijke opbrengsten hoger dan de toegestane budgetten) van de door de ziekenhuizen geleverde zorg. Deze overfinanciering is ontstaan doordat de verrekentarieven van de DBC's hoger dan noodzakelijk zijn vastgesteld, onder andere om liquiditeitsproblemen bij ziekenhuizen tegen te gaan. Dit geldt voor 2005, 2006 en 2007. De overfinanciering in 2005 en 2006 is inmiddels in 2006 en 2007 voorlopig verrekend. Om een beter beeld te verkrijgen van de feitelijke ontwikkeling van de exploitatie van ziekenhuizen, is in afwijking van eerdere publicaties over de ziekenhuiszorg in de nu gepresenteerde cijfers geen rekening gehouden met de overfinanciering van de ziekenhuizen in 2005, 2006 en 2007 en de daarmee verband houdende verrekeningen in 2006 en 2007. De aanzienlijk groter dan verwachte bedragen en de langer dan voorziene periode waarin deze problematiek speelt hebben tot deze wijziging geleid. Voor de goede orde wordt nog opgemerkt dat deze wijziging in de werkwijze geen effect heeft op de eerder over 2005 en 2006 gepubliceerde volumeontwikkeling van de ziekenhuiszorg.

De gepresenteerde bedragen zijn in lopende prijzen. Gegevens over prijs- en volumeontwikkelingen, verleende diensten en gebruik van diensten komen in een later stadium beschikbaar.

Achtergrondinformatie over de bijstellingen

De in dit persbericht gepubliceerde cijfers over 2005 en 2006 zijn ten opzichte van eerder gepubliceerde cijfers (persbericht mei 2007 en themapublicatie "Gezondheid en zorg in cijfers 2007") bijgesteld. Behalve de hiervoor toegelichte wijzigingen in terreindekking en behandeling van de overfinanciering zijn ook meer definitieve enquêteresultaten en financieringscijfers beschikbaar gekomen.

Tabel 1. Uitgaven aan aanbieders van zorg, 2005-2007

	2005#	2006*#	2007*	2007*
	<i>mln euro</i>			%-mutatie t.o.v. 2006
Totale uitgaven	67790	70425	74042	5,1
Aanbieders gezondheidszorg	39162	40554	42652	5,2
Ziekenhuizen, specialistenpraktijken	16979	17566	18315	4,3
Verstrekkers van geestelijke gezondheidszorg	4048	4208	4497	6,8
Huisartsenpraktijken	1970	2296	2446	6,5
Tandartsenpraktijken	1852	1886	2058	9,1
Paramedische en verloskundigenpraktijken	1227	1471	1632	10,9
Gemeentelijke Gezondheidsdiensten	707	744	796	7,0
ARBO en reïntegratie	1137	941	881	-6,4
Leveranciers van geneesmiddelen	5482	5601	5980	6,8
Leveranciers van therapeutisch middelen	2479	2597	2672	2,9
Verstrekkers van ondersteunende diensten	1119	1155	1184	2,5
Overige verstrekkers van gezondheidszorg	2162	2088	2191	5,0
Aanbieders welzijnszorg	26337	27542	28928	5,0
Verstrekkers van ouderenzorg	12660	13392	14103	5,3
Verstrekkers van gehandicaptenzorg	6316	6581	6762	2,7
Verstrekkers van kinderopvang	2816	3033	3452	13,8
Verstrekkers van jeugdzorg	1143	1148	1234	7,5
Asielzoekerscentra en internaten	665	571	521	-8,8
Sociaal-cultureel werk	1247	1259	1264	0,3
Overige verstrekkers van welzijnszorg	1490	1558	1593	2,2
Beleids- en beheersorganisaties	2291	2329	2462	5,7
	<i>euro</i>			
Uitgaven zorg per hoofd van de bevolking	4154	4308	4520	4,9
Uitgaven zorg als % BBP	13,3	13,2	13,2	

*) voorlopige cijfers.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, zie voor informatie de technische toelichting.

Bron: CBS.